

Sygn. akt I C 1274/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Lidia Grzelak

Protokolant st. sekr. sąd. Jolanta Dziki

po rozpoznaniu na rozprawie

w dniu 25 kwietnia 2017 r. w Ciechanowie

sprawa z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B.

przeciwko (...) Szpitalowi Wojewódzkiemu w C.

o zapłatę 58298,85 zł

I umarza postępowanie co do kwoty 57895,24 zł (pięćdziesiąt siedem tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt pięć złotych dwadzieścia cztery grosze);

II zasądza od pozwanego (...) Szpitala Wojewódzkiego w C. na rzecz powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 403,61 zł (czterysta trzy złote sześćdziesiąt jeden groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 19 lipca 2016 r. do dnia zapłaty;

III zasądza od pozwanego (...) Szpitala Wojewódzkiego w C. na rzecz powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 57895,24 zł (pięćdziesiąt siedem tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt pięć złotych dwadzieścia cztery grosze) za okres od dnia 19 lipca 2016 r. do dnia 26 stycznia 2017 r.;

IV nakazuje Skarbowi Państwa wypłacenie powodowi (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 1447,00 zł (jeden tysiąc czterysta czterdzieści siedem złotych) tytułem zwrotu części opłaty sądowej uiszczonej na kwit (...);

V zasądza od pozwanego (...) Szpitala Wojewódzkiego w C. na rzecz powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. kwotę 8685,00 zł (osiem tysięcy sześćset osiemdziesiąt pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 7217,00 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 1274/16

UZASADNIENIE

Powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. pozwem z dnia 19 lipca 2016 r. (data stempla operatora pocztowego) wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego (...) Szpitala Wojewódzkiego w C. kwoty 58298,85 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wniesienia pozwu do dnia

zapłaty. Ponadto powód wnosił o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany (...) Szpital Wojewódzki w C. w odpowiedzi na pozew wnosił o oddalenie powództwa; wnosił o zasądzenie na jego rzecz od powoda zwrotu kosztów procesu.

Pismem procesowym z dnia 24 lutego 2017 r. powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 57895,25 zł. Podtrzymała żądanie pozwu w zakresie żądania zapłaty kwoty 403,61 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Wnosił ponadto o zasądzenie od pozwanego odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 57895,25 zł od dnia 19 lipca 2016 r. do dnia 26 stycznia 2017 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. oraz (...) Szpital Wojewódzki w C. (...) łączyły umowy dostawy produktów leczniczych i wyrobów medycznych. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. dostarczała towary zgodnie umowami i wystawił z tego tytułu faktury VAT na łączną kwotę 57298,85 zł w okresie od 9 maja 2016 r. do 10 czerwca 2016 r. (bezsporne).

(...) Szpital Wojewódzki w C. nie zgłaszał zastrzeżeń co do jakości towaru oraz formy i sposobu zapłaty. Wezwany pismem z dnia 1 kwietnia 2016 r. do dobrowolnej zapłaty, nie negując zasadności roszczenia, dotychczas nie zapłacił należności. Płatność zgodnie z fakturami wynosiła 30 dni, strony zastrzegły wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie na odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych obliczone według zasad określonych w ustawie o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (faktury k. 41 – 81).

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. skapitalizowała odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych od należności głównej w kwocie 57298,85 zł (poszczególnych należności wynikających z faktur) według stanu na dzień 18 czerwca 2016 r. na kwotę 403,61 zł (wyliczenia salda należności k. 2 - 3).

(...) Szpital Wojewódzki w C. należność główną w wysokości 57298,85 zł uregulował w dniu 26 stycznia 2017 r. (bezsporne).

Stan faktyczny w niniejszej sprawie jest bezsporny. Roszczenie zostało oparte na dokumentach w postaci faktur VAT, które nie były kwestionowane. Pozwany nie kwestionował tego, iż powód w ramach umowy dostarczył mu towar, jak też tego, że za niego nie zapłacił.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, powództwo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. zasługiwało – co do zasady - na uwzględnienie w całości.

Bezspornym jest w niniejszej sprawie, że strony łączyła umowa dostawy. Stosownie do art. 605 kc, przez umowę dostawy dostawca zobowiązuje się do wytworzenia rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku oraz do ich dostarczenia częściami albo periodycznie, a odbiorca zobowiązuje się do odebrania tych rzeczy i do zapłacenia ceny.

W niniejszej sprawie po stronie powoda (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w B. ciążył obowiązek wytworzenia i dostarczenia rzeczy, natomiast pozwany (...) Szpital Wojewódzki w C. był zobowiązany do odebrania rzeczy i do zapłacenia ceny. Dostawca spełnił zobowiązanie i dostarczył zamówione towary, zaś następnie - w okresie od 9 maja 2016 r. do 10 czerwca 2016 r. - wystawił faktury VAT na łączną kwotę 57298,85 zł, zaś odbiorca odebrał rzeczy, ale nie zapłacił ceny.

Podkreślić należy, że pozwany nie kwestionował wysokości należności za wydany mu towar oraz terminu wymagalności należności, a jedynie stopę procentową wg. której powód naliczał odsetki.

Pozwany (...) uiszczył należność główną tj. kwotę 57298,85 zł uregulował w dniu 26 stycznia 2017 r., a zatem po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu.

Wskazać należy, że w tym zakresie powód cofnął pozew ze zrzeczeniem się roszczenia.

W związku z powyższym Sąd umorzył postępowanie co do kwoty 57298,85 zł (art. 203 § 1 i 4 kpc w zw. z art. 355 kpc). Jednocześnie Sąd zasądził odsetki ustawowe w transakcjach handlowych od kwoty 57298,85 zł od dnia wytoczenia powództwa tj. 19 lipca 2016 r. do dnia zapłaty tj. 26 stycznia 2017 r.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie znajdują zastosowanie przepisy ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych obowiązującej w dacie zawierania transakcji handlowych objętych żądaniem pozwu tj. w okresie od 9 maja 2016 r. do 10 czerwca 2016 r. Zgodnie z art. 4 cytowanej ustawy transakcją handlową w rozumieniu ustawy jest umowa, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony, o których mowa w art. 2, zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością. Zakresem ustawy objęte są zatem umowy zawierane w związku z wykonywaną przez strony tych umów działalnością, w których obowiązek zapłaty stanowi ekwiwalent świadczenia niepieniężnego w rozumieniu przepisu art. 487 § 2 kc, którym to świadczeniem niepieniężnym jest dostarczenie towaru lub świadczenie usług. Dodatkowo ustawodawca w przepisie art. 2 ustawy sformułował katalog podmiotów, które powinny być stronami transakcji handlowych, aby do tych transakcji mogły znaleźć zastosowanie postanowienia umowy.

Zgodnie z art. 2 pkt 1-3 powołanej ustawy, stosują się ją do transakcji handlowych, których wyłącznymi stronami są:

- 1) przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej;
- 2) podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej;
- 3) podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych.

Niewątpliwie strona powodowa, jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, do którego stosuje się ustawę o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Zdaniem Sądu powołaną ustawę stosuje się również do strony pozwanej (art. 3 pkt 3 cytowanej ustawy). Strona pozwana mimo, że zgodnie z ustawą z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej nie jest przedsiębiorcą, to zaliczana jest do jednostek sektora finansów publicznych i podlega obowiązkowi stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych. Przepis art. 3 Prawa zamówień publicznych wymienia podmioty udzielające zamówień publicznych, a wśród nich – w ust. 1 pkt 1 – jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych. Podmiotami zaliczonymi do jednostek sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych są w obecnie obowiązującym stanie prawnym podmioty wymienione w art. 99 ustawy o finansach publicznych, tym także samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej.

Mając zatem na uwadze, że strony w niniejszej sprawie są podmiotami, które mogą być wyłącznymi stronami transakcji handlowych, w związku z prowadzoną przez siebie działalnością, i zawarły umowę, której przedmiotem było odpłatne dostarczenie towaru należało uznać, że w niniejszej sprawie znajdowały zastosowanie przepisy powołanej ustawy.

Zgodnie z treścią art. 481 § 1 kc, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (§ 2). Natomiast stosowanie do art. 359 § 3 kc, Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, wysokość odsetek ustawowych, kierując się koniecznością zapewnienia dyscypliny płatniczej i sprawnego przeprowadzania rozliczeń pieniężnych, biorąc pod uwagę wysokość rynkowych stóp procentowych oraz stóp procentowych Narodowego Banku Polskiego.

W dniu 1 stycznia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, która do ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych wprowadziła m.in. zmiany: dodała art. 4a, który stanowi – „do transakcji handlowych nie stosuje się przepisu art. 481 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny” oraz art. 8 ust. 1 otrzymał następujące brzmienie – „W transakcjach handlowych, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny, wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie,
- 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.”.

Natomiast w art. 55 ust. 2 - w przypadku transakcji handlowych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, zawieranych w wyniku przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych, wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe i art. 56 - do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Biorąc pod uwagę powyższe, do opóźnień w zapłacie dotyczących wierzytelności wynikających z transakcji handlowych zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, które to opóźnienia powstały po dniu 1 stycznia 2016 r., stosujemy odsetki za zwłokę w wysokości określonej na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tj. obecnie 8 %), gdyż w/w przepisy o transakcjach handlowych stanowią *lex specialis* wobec przepisów kodeksu cywilnego, a zatem wyłączają możliwość naliczania odsetek wynikającej z art. 481 § 2 kc w wysokości 7 % (wysokość obecnie obowiązujących odsetek ustawowych za opóźnienie – Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 stycznia 2016 r. w sprawie wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od 1 stycznia 2016 r., jeśli źródłem wierzytelności jest transakcja handlowa w rozumieniu w/w przepisów, zaś do opóźnień w zapłacie dotyczących wierzytelności wynikających z transakcji handlowych zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej, które to opóźnienia powstały po dniu 1 stycznia 2016 r. w wysokości przewidzianej ustawą nowelizującą tj. zgodnie z art. 4 pkt 3 cyt. ustawy - odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, które oznaczają odsetki w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i ośmiu punktów procentowych.

W niniejszej sprawie termin zapłaty należności upływał w terminie wskazanym w umowie, powielonym w treści faktur VAT. Skoro pozwany nie uiszczył należności w tych terminach, od dnia następnego należą się wierzycielowi odsetki ustawowe - zgodnie z treścią wyżej cytowanych przepisów.

Stosownie do art. 482 § 1 kc, od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy.

W niniejszej sprawie zgodnie z uprawnieniami wynikającymi z treści powyższych artykułów, powód skapitalizował odsetki ustawowe w łącznej kwocie 403,61 zł wyliczone od dnia wymagalności faktur do dnia 18 czerwca 2016 r. i wnosił o ich z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 19 lipca 2016 r. do dnia zapłaty.

Sąd zwrócił powodowi część opłaty sądowej od pozwu tj. kwotę 1447,00 zł (połowę od kwoty, w której powód cofnął pozew) stosownie do art. 79 ust. 1 pkt 3) lit. a. ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Orzekając o kosztach procesu, Sąd oparł się o zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania określoną w art. 98 kpc., uznając za zasadne obciążenie pozwanego zwrotem kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w całości, o czym orzekł w pkt V wyroku. Na koszty złożyła się opłata sądowa od pozwu w kwocie 1468,00 zł oraz koszty zastępstwa procesowego, z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, w kwocie 7217,00 zł. Koszty zastępstwa procesowego zostały ustalone stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z

dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Sąd miał na uwadze, że zgodnie z powszechnie przyjętym poglądem, wyrażonym w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 1979 r. w sprawie I CZ 93/79, pozwany, który płaci dochodzoną należność po wniesieniu pozwu, chociaż przed otrzymaniem jego odpisu, z punktu widzenia przepisów kodeksu postępowania cywilnego o kosztach procesu uważany jest za przegrywającego sprawę i w konsekwencji zobowiązany jest zwrócić powodowi poniesione koszty (art. 98 § 1 kpc). Pogląd ten został również wyrażony przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 6 listopada 1984 r. w sprawie IV CZ 196/84.